

Η Γιωταλία με τ' άσπρα μαλλιά

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ (5. Εταίρες και μάγισσες)

«Εσύ, δε, δέσποινα Εκάτη ουρανία, Εκάτη του Κάτω Κόσμου, Εκάτη των τρίστρατων, Εκάτη τριπρόσωπη, Εκάτη μονοπρόσωπη, ξερίζωσε την καρδιά εκείνου ή εκείνων που έκλεψαν τα πράγματα που αναφέρονται στην καταγραφή και κάμε αδιάβατη γι' αυτούς τη γη, τη θάλασσα άπλευστη, τον βίο αβίωτο, παιδιά να μην αναστήσουν, αλλά χαμός και αρρώστια να πέσει επάνω του ή επάνω τους. Ως επόπτης, συ (Εκάτη), το χάλκινο δρεπάνι στρέψε ενάντιά τους, να τους πετσοκόψει.»

κατάδεσμος, γραπτή κατάρα, που βρέθηκε στην αρχαία αγορά της Αθήνας

«Δεν υπάρχει αυλός ικανός να διεγείρει μια εταίρα χωρίς να πέσει το χρήμα. Γιατί δουλεύουμε για το κέρδος και δεν μας μαγεύουν οι μελωδίες.»

Απόσπασμα από γράμμα εταίρας,

Παγκόσμια ιστορία της σεξουαλικότητας, Αθανάσιος Χρυσικόπουλος

Η Ζήνα μεγάλωσε σ' ένα κατσικοχώρι. Αυτό δεν είναι σχήμα λόγου, ήταν πράγματι το Κατσικοχώρι. Κατσικές είχε πολλές, μοναδικό προϊόν του τόπου ήταν το κατσικίσιο τυρί και τα σπαράγγια. Έτσι όλη η περιοχή μύριζε κατσικά και ούρα ασπαραγγ

Στο Κατσικοχώρι ακόμα κι οι κατσικές δυσκολεύονταν να τα βγάλουν πέρα, τόσο βαρετό μέρος ήταν. Έτσι για την Ζήνα ήταν τρομακτικά βαρετό. Ειδικά αν λάβουμε υπόψιν ότι η Ζήνα ήταν μάγισσα. Τότε καταλαβαίνετε πόσο δυσκολεύουν τα πράγματα.

Ας διευκρινίσουμε κάτι. Η μαγεία δεν είναι μάθημα που διδάσκεται στο σχολείο. Γεννιέσαι μ' αυτή. Μπορεί να μην το μάθεις ποτέ ότι είσαι μάγισσα ή μάγος, αν δεν βρεθεί κάποιος δάσκαλος να σε βοηθήσει. Αλλά οι άμαγοι ό,τι και να κάνουν θα παραμένουν άμαγοι, όπως οι άτρελοι είναι πάντα άτρελοι.

Τι σημαίνει να έχεις μαγικές δυνάμεις; Είναι απροσδιόριστα υπέροχο. Κάποιοι μπορούν να κάνουν πράγματα που δεν μπορούν να κάνουν άλλοι. Γιατί; Κανείς δεν ξέρει, αν ξέραμε δεν θα ήταν μαγικό.

Το πιο σημαντικό με τη μαγεία είναι ότι κάθε άτομο που την έχει είναι διαφορετικό. Κάθε ένας έχει μια ικανότητα ιδιαίτερα ανεπτυγμένη. Είναι ταλέντο εκ γενετής σ' αυτό, όπως οι μουσικές ιδιοφυίες.

Σε όλους αρέσει η μουσική, πολλοί παίζουν όμορφα, αλλά κάθε τόσο και τόσο σπάνια γεννιέται κάποιος μοναδικός, τόσο ξεχωριστός που τον αποκαλούν Μάγο της Μουσικής (ο Θεός της Μουσικής είναι ακόμα πιο σπάνιο).

Έτσι ακριβώς, περίπου έστω, συνέβαινε με τη Ζήνα. Σε όλους αρέσουν τα ζώα για συντροφιά. Κάποιοι νιώθουν πιο άνετα με τα ζώα παρά με τους ανθρώπους. Κάποιοι έχουν τόσο στενή σχέση που μοιάζει να μπορούν να επικοινωνήσουν. Κάποιοι επικοινωνούν. Η Ζήνα έκανε κάτι παραπάνω: Δανειζόταν το σώμα τους.

Μπορούσε να το κάνει από μωρό –και σίγουρα δεν το είχε μάθει απ' τους γονείς της που ήταν λίγο πιο πολύπλοκοι από παπαρούνα –κι οι παπαρούνες δεν είναι ιδιαίτερα πολύπλοκα όντα, αν θέλετε να ξέρετε.

Οι βόλτες της ξεκίνησαν στον ύπνο της, γιατί τότε ο νους είναι πιο έξυπνος από πότε, χωρίς περιορισμούς και λογοκρισία. Καθώς κοιμόταν έμπαινε στο νου κάθε ζώου και εντόμου που βρισκόταν γύρω στο δωμάτιο –κι έκανε βόλτες μαζί του.

Πριν ακόμα μιλήσει είχε μάθει ν' αποφεύγει το ενύπνιο δανεισμό εντόμων. Τα έντομα ήταν πολύ επίπεδα και πιο βαρετά απ' το Κατσικοχώρι. Το κουνούπι είχε στο

μυαλό του μόνο δύο φώτα: Τροφή- Εχθρός. Όπως έλεγαν κι οι χωρικοί: Όπου δεις φαΐ πήγαινε. Όπου δεις ξύλο φύγε.

Τριών χρονών κατάφερε να βολτάρει με ζώο ενώ ήταν ξύπνια. Κοιτούσε μια απ' τις γάτες τους, δεν είχαν όνομα, ήταν απλώς οι γάτες. Η Ζήνα έκλεισε τα μάτια και μπήκε μέσα σε μία που έπαιζε μ' ένα έντομο. Η γάτα το διασκέδαζε. Θα μπορούσε να φάει το σκαθάρι στο λεπτό, αλλά ήθελε να παρατείνει το παιχνίδι. Τότε ένιωσε η Ζήνα ότι αυτό που ενθουσίαζε τη γάτα πιο πολύ ήταν η αίσθηση της δύναμης που είχε πάνω στο έντομο. Κατάλαβε και κάτι ακόμα: Της άρεσε να το πονάει, να το τρομάζει.

~~

Αυτό ήταν το μοναδικό της παιχνίδι, να δανείζεται ζώα και να βολτάρει μαζί τους. Δεν έκανε τίποτα άλλο. Οι γονείς της, η μάνα της κυρίως που είχε την ευθύνη των παιδιών, χείρονταν που ήταν έτσι ήσυχη, γιατί στο Κατσικοχώρι δεν υπήρχε χρόνος για ντάντεμα και ποιοτική απασχόληση. Τα υπόλοιπα αδέρφια της, όλα αγόρια, έτρεχαν στην αυλή απ' το πρωί ως το λυκόφως. Το καλοκαίρι ακόμα πιο αργά.

Μέχρι που μεγαλώνανε και σταματούσαν να παίζουν, αλλά δούλευαν στο χωράφι ως το λυκόφως. Το καλοκαίρι ακόμα πιο αργά.

Η Ζήνα είχε δοκιμάσει να δανειστεί το σώμα ενός αδελφού της μια φορά. Όμως ήταν διαφορετικά. Ο Ζώλος το κατάλαβε. Κοίταξε για λίγο απέναντι, μετά παραπάτησε κι έπεσε κάτω. Ξεκίνησε να χτυπιέται σαν σεληνιασμένος και να ουρλιάζει σαν να του 'χαν χώσει καρφί στο κεφάλι.

Κι εκείνης δεν της άρεσε. Βγήκε όσο πιο γρήγορα μπορούσε. Το μυαλό του Ζώλου ήταν γεμάτο καταπακτές, με κάμποσα τέρατα στα υπόγεια, και στο λαβύρινθο υπήρχαν άλλα χειρότερα, η μαμά τους να κάνει μπάνιο και ο μπαμπάς τους να του κόβει το τσουτσούνι. Από εκείνη τη μέρα δεν ξαναμπήκε σε άνθρωπο.

~~~

Και μεγάλωνε η Ζήνα, ανάμεσα σε οκτώ αγόρια, μεγάλωνε ήσυχα κι αθόρυβα, μέχρι που κάποια μέρα της ήρθε το πρώτο αίμα της Σελήνης –μαζί κι η μάγισσα της περιοχής. Η μάνα της την είχε προειδοποιήσει, είχε δει τα σημάδια. Το αίμα το περίμεναν, τη μάγισσα καθόλου.

Εκείνο το βράδυ η Ζέτα κοιμήθηκε κλαίγοντας, γιατί δεν ήθελε να μεγαλώσει, δεν ήθελε να είναι γυναίκα, της άρεσε να είναι παιδί. Το πρωί συνέχιζε να κλαίει.

«Έτσι είναι η ζωή για όλες τις γυναίκες», είπε η μητέρα. «Δες τα ζώα μας. Γεννιούνται κατσικάκια και πίνουν γάλα. Μετά μεγαλώνουν και τρώνε χορτάρι, γίνονται κατσίκια. Μετά μεγαλώνουν και γίνονται βετούλια. Μετά γίνονται αίγες και

τις βατεύει ο τράγος.»

«Δεν θέλω να με βατέψει ο τράγος.»

Η Ζήνα είχε μπει στο μυαλό της γίδα μια τέτοια στιγμή κι έχει μπερδευτεί. Η γίδα πονούσε, αλλά το ήθελε να συμβεί. Δεν ήξερε πως έτσι θα κάνει κατσικάκια. Η Ζήνα το ήξερε, γιατί η σεξουαλική επιμόρφωση ξεκινούσε απ' τα ζώα. Αλλά η γίδα δεν ήξερε τι θα γίνει. Κι όμως κάτι στο μυαλό της, ένα φως πιο λαμπερό απ' όλα τ' άλλα, την είχε κάνει να μείνει όταν ο τράγος την καβάλησε. Η Ζήνα δεν ήταν γίδα. Δεν ήθελε να την καβαλήσουν. Το είπε ξανά στη μητέρα της.

«Δεν θέλω να με βατέψει ο τράγος.»

«Δε θα 'ναι τράγος. Θα 'ναι ένας όμορφος νέος, σαν τον Ενιπέα.»

Η Ζήνα δεν το 'χαψε. Δεν είχαν τέτοιους νέους στο χωριό. Πιο πολύ με τον Αίσωπο έμοιαζαν –χωρίς το μυαλό.

«Εσένα σε βάτεψε ο μπαμπάς;»

«Ου, όλη την ώρα.»

«Δεν πονάει;»

«Εξαρτάται που το βάζει.»

Και της είπε κάποιες λεπτομέρειες που σίγουρα η Ζήνα δεν ήθελε ν' ακούσει.

«Είναι αηδιαστικό», φώναξε κι έκλεισε τ' αυτιά της.

«Εκείνη τη στιγμή δεν το σκέφτεσαι.»

«Αποκλείεται να το κάνω.»

«Δεν μπορείς να το αποφύγεις, μικρή μου», της είπε η μητέρα της. «Δεν αποφασίζεις εσύ. Έτσι είναι ο κόσμος. Ο τράγος βατεύει τη γίδα.»

Τότε ακούστηκε το χτύπημα στην πόρτα που θ' άλλαζε τη ζωή της Ζήνας –και πολλών ακόμα ανθρώπων.

2

Στην πόρτα περίμενε η Τενερίφη. Δεν ήταν αυτό το πραγματικό της όνομα. Κανονικά την έλεγαν Τυρώ, οι γονείς της τη φώναζαν Τυρούλα –ή Ρούλα. Αλλά μια μάγισσα δεν γίνεται να τη λένε Ρούλα. Όταν κατάλαβε ότι έχει μαγικές δυνάμεις, και το έκανε χωρίς να της το πει κάποιος, ήταν ιδιαίτερα έξυπνη, αποφάσισε να βρει ένα καινούριο όνομα, πιο συμβολικό, πιο δυνατό.

Κάποια στιγμή ένας ραψωδός είχε περάσει απ' τα μέρη τους. Ανάμεσα στα τραγούδια και στις ιστορίες είχε αναφέρει και μια μεγάλη βασίλισσα της Αιγύπτου, μια Φαραώ. Η Τυρώ δεν άκουσε καλά το όνομα, αλλά το κράτησε: Τενερίφη.

Η Τενερίφη ήταν επαγγελματίας μάγισσα. Ποιο ήταν το ταλέντο της; Σε σύγχρονους όρους θα μπορούσαμε να πούμε ότι είχε ανεπτυγμένη σε εξωφρενικό σημείο τη διαπροσωπική νοημοσύνη. Αν ζούσε στη Γερμανία του μεσοπολέμου θα μπορούσε να πείσει τους Γερμανούς να γίνουν καλλιεργητές μαγικώνμανιταριών, αντί για Ναζί.

Έβγαζε χρήματα οδηγώντας τους συγχωριανούς της –και όλων των διπλανών χωριών, σ' ολόκληρη την Ηλεία και την Αρκαδία- σε σωστές, επωφελείς για τον εαυτό τους και το σύνολο, αποφάσεις.

Μην παρατήσεις την οικογένεια σου.
Φάε φρούτα και λαχανικά για να ξεστομπώσεις.
Μη σφάξεις το γείτονα που σου έκλεψε τη στάμνα.
Σταμάτα να πίνεις κάθε βράδυ στην ταβέρνα.
Πάρε μια πίπα στον άντρα σου για να μη γεννήσεις.

Κι άλλα τέτοια, απλά κι αυτονόητα, που συνήθως οι άνθρωποι απέφευγαν να κάνουν, λες και προτιμούσαν να βασανίζονται.

~~

Η Τενερίφη, όπως κάθε μάγισσα, μπορούσε να νιώσει τι γινόταν τριγύρω της στο μαγικό πεδίο –που είναι σαν το βαρυτικό πεδίο αρκεί ν' ανακατέψεις και μια γλώσσα σαλαμάνδρας.

Παιδιά δεν είχε. Οι μάγισσες είχαν δώσει όρκο στην μαύρη θεά, την τριπρόσωπη Εκάτη, ότι δεν θα τεκνοποιήσουν ποτέ. Χρησιμοποιούσαν κάποιους νέους και νέες για να διασκεδάσουν –και μέχρι εκεί. Η Τενερίφη ούτε κι αυτό έκανε. Πάντα έλεγε ότι υπάρχουν καλύτερα πράγματα, όπως να κοιτάζεις τη φωτιά και να πίνεις το κρασί σου.

Αυτό έκανε η Τενερίφη όταν η Ζήνα μπήκε για πρώτη φορά στο νου μιας αράχνης – που έφτιαχνε τον ιστό της πάνω απ’ το κρεβάτι του μωρού.

«Τι έχουμε εδώ;» είχε πει κι άδειασε το ποτήρι της –για να το ξαναγεμίσει. «Μια μικρή κλέφτρα;»

~ ~ ~

Τα χρόνια πέρασαν κι η Ζήνα είχε την πρώτη της περίοδο. Άργησε πολύ, είχε φτάσει τα δεκατρία, η μάνα της είχε αρχίσει να φοβάται. Για κάθε μάγισσα η εφηβεία ήταν η αρχή της νέας ζωής. Τότε άρχιζαν ν’ αυξάνονται οι δυνάμεις σου και ν’ ανακαλύπτεις τον εαυτό σου. Και φυσικά έπρεπε ν’ αφήσεις πίσω τους γονείς σου.

Η Τενερίφη ένωσε το αίμα της μικρής, σηκώθηκε και πήγε να την πάρει. Δεν είχε μαγική σκούπα, είναι άλλο ταλέντο αυτό της πτήσης και φυσικά ποτέ δεν πετάνε με σκούπες οι μάγισσες. Είχε όμως ένα ωραίο κάρο κι ένα μουλάρι να το σέρνει. Το μουλάρι της το ‘λεγε Λανθαρότε και δεν ήταν μαγικό καθόλου. Μόνο που του άρεσε να χαζεύει τα χρώματα της φύσης και να μελαγχολεί.

Στο δρόμο σκεφτόταν τα σημάδια και τους οιωνούς που είχε δει. Οι αγριόπαπιες πετούσαν ανάστροφα, όλα τα βαζάκια με τη μαρμελάδα είχαν μουχλιάσει. Και τα κόπρανα της, ε, αυτά σίγουρα δεν ήταν όπως θα έπρεπε. Κι ίσως να έφταιγε που έτρωγε πολλά λαχανικά τον τελευταίο καιρό, αλλά υπήρχε εκείνο το σημάδι, που αναμφίβολα ήταν εσχατολογικό.

~ ~ ~ ~

Ήταν μια μέρα που περπατούσε στο δάσος κι έψαχνε για αμανίτα μουσκάρια, το αγαπημένο της μανιτάρι για ομελέτα και παραισθήσεις, όταν άκουσε κλάμα μωρού. Πήγε γρήγορα να δει και δεν ήταν άνθρωπος. Ήταν μια μαύρη γάτα στο στόμα μιας οχιάς.

Το φίδι προσπαθούσε να την καταπιεί ζωντανή. Η γάτα άλλαξε κι έγινε λευκό περιστέρι. Έκανε να πετάξει, αλλά η οχιά πετάχτηκε και το δάγκωσε. Το περιστέρι πάλεψε λίγο ακόμα. Μετά ξεψύχησε κι έγινε αβγό. Το φίδι έδωσε μια και κατάπιε το αβγό. Έπειτα σύρθηκε μες στα χορτάρια.

Η Τενερίφη δεν πρόλαβε να κάνει κάτι, και δεν είχε σημασία. Αν δαγκώσει οχιά τέτοιο μικρό ζώο δεν έχει ελπίδα.

Άλλωστε δεν ήταν ο θάνατος που την τρόμαξε. Βιβλία πολλά δεν είχε διαβάσει, μάλλον και ο πληθυντικός «βιβλία» είναι υπερβολή. Ένα βιβλίο είχε στο σπίτι της, που ήταν ραμμένο σε δέρμα ανθρώπου, από εκείνες τις εποχές των Πελασγών που οι Ηλειακές γιορτές περιλάμβαναν ανθρωποθυσίες.

Στο Βιβλίο των Πελασγών ήταν γραμμένος οι μύθοι της δημιουργίας. Ο πρώτος, ο παλιότερος, μιλούσε για την Ευρυνόμη, Θεά των Πάντων, και τον εχθρό της, τον Οφίονα.

Αυτό που της έδειχναν τα σημάδια κι οι οίωνοί ήταν ότι το Αβγό του Σύμπαντος, εκείνο που είχε γεννήσει η Ευρυνόμη, κινδύνευε ξανά, απ' τον αιώνιο εχθρό της.

3

«Ήρθα να πάρω τη μικρή», είπε η Τενερίφη σαν της ανοίξανε την πόρτα.

Ούτε χαιρετισμός, ούτε συστάσεις, ο Κόσμος κινδύνευε δεν υπήρχε χρόνος για καφεδάκι και γλυκό του κουταλιού κυδώνι. Έβαλε τη μαγική της τέχνη σ' αυτές τις πέντε λέξεις.

Αν την πόρτα την είχε ανοίξει ο πατέρας της Ζήνας θα είχε δώσει την κόρη του χωρίς να φτιάξει μπαγκάζια, μαγεμένος απευθείας. Το μητρικό ένστικτο όμως είναι μια ιδιαίτερη μορφή μαγείας, δεν παραδίδεται τόσο εύκολα.

«Ποια είσαι 'συ;» έκανε η μάνα και μπήκε ασπίδα στην πόρτα, να μη βλέπει η άλλη μέσα.

«Καλή μου, δεν με βλέπεις; Είμαι μάγισσα.»

Και της έδειξε το καπέλο της. Φορούσε έναν μαύρο φρυγικό σκούφο. Αυτό είναι καπέλο κωνικό και μυτερό, που η κορυφή του στην αρχή είναι ευθεία πάνω, αλλά καθώς περνάει ο καιρός και παλιώνει το καπέλο, η κορυφή γέρνει, μπροστά ή πίσω.

Το καπέλο αυτό το φορούσαν πρώτα οι ιέρειες της μικρασιατικής φρυγικής Κυβέλης, γι' αυτήν που έλεγε ο Πίνδαρος: «Κυβέλα, μάτερ θεών».

Την Κυβέλη την εκθρόνισε ο Σαβά-Ζιος, ο Ζευς –του Διός. Σαν χάθηκε η λατρεία της Μεγάλης Μητέρας έμεινε μόνο ο φρυγικός σκούφος, ο σκούφος της ελευθερίας, ο σκούφος της μαγείας.

Αυτόν φορούσε η Τενερίφη. Κι η αλήθεια είναι ότι το έβαζε μόνο σε επίσημες περιστάσεις, όπως στην Συνάντηση των Μαγισσών, που γινόταν κάθε επτά χρόνια στο πιο ιερό μέρος, την Ολυμπία. Τον έβαζε κι όποτε ένιωθε ότι θα αμφισβητούσαν τη μαγικότητα της.

Αλλά, όπως και να γίνει ήταν ένα καπέλο μάγισσας και το φορούσε η Τενερίφη γιατί ήταν μάγισσα. Ποιος ο λόγος να φορέσεις φρυγικό σκούφο αν δεν είσαι μάγισσα; Η μητέρα πείστηκε.

«Και τι το θες το κορίτσι μου;» της είπε.

«Είναι μάγισσα κι αυτή.»

«Η Ζήνα μου; Είναι μαγισσούλα;»

Η Τενερίφη ανακατεύτηκε. Δεν μπορούσε τα υποκοριστικά.

Η μάνα κολακεύτηκε. Ήταν σπάνιο να 'χεις παιδί μάγισσα. Όλα τα κορίτσια γίνονταν αυτό που ήταν να γίνουν: Γυναίκες και μάνες.

Τα περισσότερα αγόρια γίνονταν αυτό που ήταν να γίνουν: Άντρες, αγρότες, κτηνοτρόφοι. Μερικά αγόρια γίνονταν και πολεμιστές, μισθοφόροι στη ξενιτεία, αλλά ποτέ δεν γυρνούσαν πίσω. Ούτε ζωντανοί ούτε πεθαμένοι.

Αλλά ήταν πρώτη φορά που το Κατσικοχώρι θα 'βγαζε μάγισσα.

«Περάστε να σας κεράσουμε ένα γλυκό», είπε η μάνα.

«Δεν προλαβαίνουμε για γλυκό.»

«Περγαμόντο.»

«Περγαμόντο;» έκανε η Τενερίφη. «Νόμιζα ότι θα λέγατε κυδώνι.»

«Αυτό πήγα να πω, αλλά θυμήθηκα ότι μούχλιασε το κυδώνι. Τι παράξενο! Ελάτε για περγαμόντο.»

Η μάγισσα έβγαλε τον φρυγικό της σκούφο και μπήκε στο σπίτι. Το περγαμόντο ήταν το αγαπημένο της γλυκό, γιατί έμοιαζε με τη ζωή: Μια φλούδα κι αυτή γλυκόπικρη.

Σφύριξε στον Λανθαρότε να περιμένει. Το μουλάρι πήγε ως την άκρη της αυλής και κοίταξε τα ηλιοτρόπια. Ήταν θαλερά ακόμα, αλλά σύντομα θ' άρχιζαν να μαραίνονται και να γέρνουν. Θα ήθελε να έχουν μόνο τρεις αποχρώσεις του κίτρινου.

~~

Μόλις μπήκαν μέσα η Ζήνα εμφανίστηκε. Κρυφάκουγε όλη αυτή την ώρα, αλλά έτρεξε να πέσει στην αγκαλιά της μητέρας της, σαν φοβισμένο κατσίκι. Κοίταξε την ξένη. Η Τενερίφη δεν έκανε κάποιο αστείο, ούτε προσπάθησε να την προσεγγίσει. Με πιο απλά λόγια: Αγνόησε το παιδί και περίμενε το περγαμόντο.

Η μάνα πήγε στην αποθήκη να φέρει το γλυκό. Η Τενερίφη έμεινε μόνη με τη Ζήνα μπροστά στο τζάκι. Δεν έκανε κρύο, αλλά ακόμα άναβαν φωτιά. Πάντα είχαν αναμμένη την Εστία, δεν έπρεπε να σβήσει. Τα ξύλα που καίγονταν έσκαγαν, ήταν όλο μαμούνια. Μύριζε ο χώρος καμένο.

Η Τενερίφη δεν ήξερε από παιδιά –ούτε ήθελε να μάθει. Δεν αισθανόταν άνετα μαζί τους. Οι μεγάλοι ήταν πιο εύκολοι στο χειρισμό, μπορούσε να καταλάβει τι ήθελαν. Πάνω κάτω τα ίδια, ενήλικη έλλειψη φαντασίας. Συνήθως ήταν σεξ και τρυφερότητα, λεφτά και γαλήνη, υγεία και παρεκτροπές.

Τα παιδιά ήταν παράξενα. Εκείνα ήθελαν πιο πολύ απ' όλα αγάπη, αγκαλιές και φιλία, προστασία. Αλλά υπήρχαν φορές που ήθελαν τα πιο αλλοπρόσαλλα πράγματα, όπως... Έναν Πήγασο.

Η Ζήνα καθόταν μπροστά της και την κοίταζε, αδιάκριτα. Η Τενερίφη ένιωθε να της ξύνει το μυαλό. Μπορούσε να μπει, αλλά δεν ήθελε. Και καλά έκανε. Έμειναν έτσι,

κανείς δε μίλησε, ακούγονταν μόνο τα ξύλα που έσκαγαν και τα ζουζούνια που εξαερώνονταν.

~~~

Η μάνα γύρισε με το γλυκό κι ένα ποτήρι παγωμένο νερό απ' το πηγάδι. Ρώτησε αν ήθελε και κάτι να πιει.

«Δεν προλαβαίνουμε», είπε η Τενερίφη, αφού κατάπια το περγαμόντο.

«Πού θα πάτε;»

«Αρκαδία για αρχή. Στο Γιδοχώρι.»

«Κι εδώ Κατσικοχώρι είναι», είπε η Ζήνα.

«Σσος!» έκανε η μάνα. «Τώρα μιλάνε οι μεγάλοι.»

Καλύτερα ν' άφηνε το παιδί να μιλήσει. Η Τενερίφη δεν χρειάστηκε πάνω από δέκα λεπτά για να την πείσει ότι έπρεπε να της δώσει την κηδεμονία. Άργησε γιατί ανάμεσα στα λόγια της έγλυφε και το σιρόπι απ' το πιατάκι. Της εξήγησε ότι η μικρή θα είχε σίγουρα φαΐ και ζέστη, κάτι που για κανέναν δεν ήταν βεβαιότητα τότε. Κι όταν μεγάλωνε θα έκανε καριέρα ως μάγισσα, θα έβγαζε χρήματα, θα είχε δικό της σπίτι.

«Δικό της σπίτι», είπε η μάνα εντυπωσιασμένη. «Αλλά οικογένεια θα μπορέσει να κάνει;»

«Δεν έχουμε δώσει όρκο αγαμίας», είπε η Τενερίφη. «Φυσικά και μπορεί.»

Έλεγε ψέματα σε όλα. Η Ζήνα σκέφτηκε ότι το βάτεμα δεν θα το γλίτωνε, είτε στο Κατσικοχώρι είτε στο Γιδοχώρι.

«Πρέπει να περιμένουμε και τον πατέρα της», είπε η μάνα.

«Τι τον θέλουμε αυτόν;» έκανε η Τενερίφη.

«Αυτός αποφασίζει.»

«Αυτός; Αλήθεια; Είναι σαν να ρωτάει η βροχή το χώμα: Θεε να πέσω;»

Η Ζήνα είχε περάσει πολλά χρόνια χωρίς να μιλάει κι άλλα τόσα μες στο νου των ζώων. Ήταν μικρή, αλλά ήταν παράξενη και καταλάβαινε πολλά χωρίς να σκέφτεται. Κατάλαβε κι αυτό που είπε η μάγισσα. Η βροχή θα πέσει, είτε το θέλει το χώμα είτε όχι. Η βροχή είναι αναπόφευκτη.

~~~~~

Ο πατέρας με τ' αγόρια γύρισε την ώρα που η Ζήνα κουβαλούσε τον μπόγο με το άλλο ρούχο της και το άλλο εσώρουχο. Δεν είχε παραπάνω, πλύνε-βάλε.

«Τι 'ν' αυτό;» είπε ο πατέρας.

«Η Ζήνα θα γίνει μάγισσα», είπε η μητέρα.

«Γιατί;»

«Επειδή είναι», είπε η Τενερίφη.

Ο πατέρας την κοίταξε καλά καλά. Αν είχε πάει ένας άντρας να του πάρει την κόρη θα πάλευε μαζί του μέχρι θανάτου. Ακόμα κι αν είχε πάει ο Χάρος ο ίδιος θα τον αντιμαχόταν. Την αγαπούσε τη μικρή του Ζήνα, πιο πολύ απ' τ' αγόρια. Αλλά εκείνη τη γυναίκα με το φρυγικό σκούφο δεν μπορούσε να την αντιμετωπίσει.

«Εντάξει», είπε τελικά. «Βάλε να φάω, γυναίκα.»

Πώς να σταματήσεις τη βροχή;

Τον περίμεναν να τελειώσει το φαγητό, αυτός ήταν νόμος. Όσο τρώει ο άντρας η γυναίκα δεν μιλάει, δεν κουνιέται –και σίγουρα δεν τρώει μαζί του. Η Τενερίφη είχε εκνευριστεί, αλλά έκανε υπομονή. Γλιτώνεις πολύ κόπο αν γνωρίζεις ποιες συγκρούσεις μπορείς ν' αποφύγεις.

Σαν τέλειωσε το φαΐ και ήπιε και δυο κούπες κρασί ο άντρας πήρε θάρρος.

«Και πόσα θα μας δώσεις;» ρώτησε την Τενερίφη. «Για να έχεις έρθει εδώ σημαίνει ότι αξίζει. Και για μας αξίζει. Την αγαπάμε.»

«Πόσο την αγαπάτε;» είπε η Τενερίφη.

«Όσο δέκα κατσίκια.»

Η μάγισσα ρουθούνησε απαξιωτικά. Έβαλε το χέρι στο βρακί της κι έβγαλε δύο χρυσά νομίσματα. Αξίζαν όσο εκατό κατσίκια. Τα πέταξε μέσα στην κούπα του πατέρα.

~~~~~

Απόγευμα έφυγαν απ' το Κατσικοχώρι, αφού τη φίλησαν και την αγκάλιασαν όλοι, ακόμα και τ' αγόρια. Χάρη στη Ζήνα –και στα χρυσά- θα ανέβαιναν μερικά σκαλοπάτια στη σκάλα της ζωής –και της επιβίωσης.

Η τελευταία κουβέντα ήταν της μάνας.

«Να την προσέχεις την κόρη μου, μάγισσα», είπε στην Τενερίφη. «Είναι παράξενο κορίτσι, αλλά είναι σπουδαία.»

«Γι' αυτό είναι σπουδαία», είπε η Τενερίφη κι άφησε τα γκέμια να ξεκινήσει ο Λανθαρότε.

Δεν θα προλάβαιναν να φτάσουν στο Γιδοχώρι πριν νυχτώσει, αλλά ήξερε ένα καταφύγιο να βγάλουνε τη νύχτα. Η Ζήνα αποχαιρέτισε το σπίτι της, το χωριό της. Είδε το Κυπαρίσσι του Κουφού, το πιο μακρινό μέρος που είχε φτάσει ως τότε. Το άφησαν πίσω κι εκείνο.

Ο Λανθαρότε πήγαινε αργά, κοιτούσε τα χωράφια και τα κοράκια.

«Λουπόν», είπε η Τενερίφη. «Πρώτο θέμα: Πρέπει να σου βρω όνομα.»

«Ζήνα με λένε, από το Ζηνοβία..»

«Δεν σε λένε έτσι πια. Τέλειωσε αυτό. Μια μάγισσα πρέπει να έχει και μαγικό όνομα. Φαντάζεσαι εμένα να μ' έλεγαν Τυρούλα;»

Η Ζήνα γέλασε. Της πήγαινε αυτό το όνομα της μάγισσας. Η Τενερίφη παρατήρησε τη μικρή, έψαχνε να βρει πώς τη βαφτίσει. Αυτή πάντα ήταν απόφαση της δασκάλας.

Το πιο παράξενο πάνω της ήταν τα κόκκινα μαλλιά.

«Το βρήκα!» της είπε. «Η ανάσα του δράκου, κόκκινη, θα σε λένε...»

Στα μηδικά zinjifrah σήμαινε το «αίμα του δράκοντα». Ζινζιφρά ήταν ένα σπάνιο πέτρωμα που οι περισσότεροι το ήξεραν ως κιννάβαρι. Απ' αυτό έφτιαχναν κόκκινο χρώμα για τις πίνακες. Αλλά ήταν δηλητηριώδες. Αν τύχαινε να την κάψεις και ν' αναπνεύσεις τους ατμούς έχανες τον έλεγχο στον ύπνο, δηλαδή δεν ήξερες αν είσαι ξύπνιος ή κοιμάσαι. Κι έτσι και την έτρωγες ένωθες να καίγεσαι. Γι' αυτό οι μάγισσες την έλεγαν «ανάσα του δράκου».

«Ζινζιβάρη. Όχι, πολλά γιώτα έχει. Καλύτερα Ζανζιβάρη. Ναι, σου πάει.»

Στη Ζήνα δεν άρεσε, ήταν πολύ μεγάλο. Εκείνη είχε συνηθίσει το δικό της, που ήταν σαν όνομα σκύλου ή κατσίκας. Η Τενερίφη την έκοψε.

«Δεν γίνεται να σε λένε Ζήνα. Αν θες κράτα το για τους φίλους, αλλά δεν θα έχεις και πολλούς. Σκέψου να πας σε πελάτη και να του πεις: Γεια σου, είμαι η μάγισσα και με λένε Ζήνα. Απαίσιο. Μία απ' τα ίδια. Ενώ... Ζανζιβάρη;»

Κατάλαβε αυτό που της έλεγε. Το Ζήνα ήταν το όνομα που φώναζαν τ' αδέρφια της. Πλέον δεν ήταν ένα κοριτσάκι. Το πήρε απόφαση. Από κει και πέρα θα τη λέγανε Ζανζιβάρη.

~~~~~

Σταμάτησαν σ' ένα εγκαταλειμμένο μητάτο, πάνω στο βουνό. Ο Λανθαρότε έμεινε έξω να κοιτάζει την έναστρη νύχτα. Του φαινόταν σαν να γυρνούσαν όλα εκεί πάνω.

Η Τενερίφη άναψε φωτιά χτυπώντας τα δάκτυλα της. Δεν υπήρχε καιρός για μετριοφροσύνες, εκεί πάνω έκανε κρύο. Έκατσαν απέναντι απ' τις φλόγες κι άνοιξαν τα πακέτα που τους είχε ετοιμάσει η μητέρα για το ταξίδι: Τυρί κατσικίσιο, σπαράγγια και ψωμί φρέσκο. Μασουλούσαν κι απολάμβαναν χωρίς να μιλάνε.

«Μπορείς και μπαίνεις στα ζώα», είπε κάποια στιγμή η Τενερίφη. Δεν ρώτησε.

«Και στους ανθρώπους.»

«Κι αυτοί ζώα είναι.»

«Αλλά δεν θέλω», είπε η Ζανζιβάρη.

«Ίσως να χρειαστεί. Σε τι άλλο μπαίνεις;»

«Κουνούπια. Βατράχια. Σαύρες.»

«Κι αυτά ζώα είναι», είπε η μάγισσα. «Σε φυτά;»

«Μπήκα μια φορά. Έτσι νομίζω. Δεν γινόταν τίποτα.»

Είχε μπει μέσα σ' ένα δέντρο, τη μουριά της αυλής. Ένωσε κάτι, το συναίσθημα της ίσως, τη θαλπωρή του ήλιου στα φύλλα της, αλλά ήταν κάτι ακίνητο.

«Δεν είναι ακίνητο», είπε η Τενερίφη. «Είναι πολύ αργό. Οπότε μπαίνεις και σε φυτά, είσαι δυνατή. Σε πράγματα;»

«Τι;»

«Ξέρω γω; Πέτρες. Νερό. Φωτιά.» Της έδειξε τις φλόγες.

«Γίνεται αυτό;» είπε η Ζανζιβάρη.

«Δοκίμασε.»

«Τώρα;»

«Έχεις πουθενά να πας;»

Η μάγισσα σηκώθηκε και πήγε μερικά βήματα πίσω. Άναψε την πίπα της. Έβαζε διάφορα χόρτα και βότανα μέσα, ψυχαγωγικά κι υπναγωγικά. Άνοιξε την πόρτα και βγήκε έξω, να κάνει παρέα στο μουλάρι της.

~~~~~

Η μικρή κοίταξε τις φλόγες. Πώς μπορούσε να μπει στο νου ενός κάτι που δεν είχε νου; Ήταν χαζό. Έκλεισε τα μάτια κι έστειλε τον ονειρικό της εαυτό εκεί, μέσα στη φωτιά. Έτσι δανειζόταν τα ζώα. Κοιμόταν κι έστελνε το όνειρο της μέσα τους. Έτσι το ένιωθε.

Ο ονειρικός εαυτός της Ζήνας, που πλέον λεγόταν Ζανζιβάρη, βγήκε απ' το σώμα της και μπήκε στον Αιθέρα, την αόρατη και κρυφή αρμονία που ένωνε καθετί στον Κόσμο. Ο Αιθέρας δεν ήταν ένα μέσο, σαν το νερό ή σαν τον αέρα. Ο Αιθέρας ήταν ένας σκοπός, εκεί όπου οδηγούσαν όλα όσα συνέβαιναν. Μόνο οι ανώτεροι μύστες μπορούσαν ν' αντιληφθούν ότι ο σκοπός δημιουργούσε τις πράξεις και ταυτόχρονα γεννιόταν από κείνες. Κι ο Αιθέρας υπηρετούσε την Αρμονία.

Η Ζανζιβάρη ένωσε τις φλόγες. Δεν έκαιγαν, το ονειρικό σώμα δεν έχει τις ίδιες αισθήσεις. Η φωτιά δεν ήταν ζώο ούτε φυτό, αλλά είχε νου. Γιατί νους σημαίνει ύπαρξη, ον. Η φωτιά ήταν κάτι. Την ένωσε σαν έναν χορό. Ήταν ατελεύτητη κίνηση, χαοτική και σημαίνουσα. Δεν ήταν άσκοπος χορός, είχε μοτίβο, είχε κώδικα, είχε ζωή. Για να καταφέρει να μπει μέσα στη φωτιά έγινε φωτιά, χόρεψε μαζί της. Μετά

προσπάθησε να την ελέγξει. Όμως η φωτιά ήταν χειρότερη απ' το μυαλό του αδελφού της.

Είδε τις φλόγες ν' απλώνονται πέρα απ' την Εστία, πέρα απ' το μητάτο.

Έγινε μια μικρή έκρηξη.

~~~~~

Η Τενερίφη μπήκε μέσα. Είδε τη μαθητευόμενη της με το μαλλί στον αέρα, καψαλισμένο. Είχε επιβιώσει, καλό σημάδι.

«Μπήκες στη φωτιά;» της είπε.

«Προσπάθησα», έκανε η Ζανζιβάρη. «Ίσως θα ήταν καλύτερο να μπω στο νερό πρώτα.»

«Με τίποτα. Το νερό είναι το πιο ισχυρό στοιχείο. Ας το για το τέλος.»

Πήγε και πήρε το μπαγκάζι της μικρής. Της είπε ότι έπρεπε να ξεκινήσουν, χωρίς ύπνο δυστυχώς.

«Θα πάμε να με διδάξεις;» είπε η Ζανζιβάρη.

«Καλό θα ήταν, αλλά δεν προλαβαίνουμε.»

«Δεν πάμε στο Γιδοχώρι;»

«Μια άλλη φορά. Άντε προχώρα.»

Ανέβηκαν στο κάρο και ξεκίνησαν, μαύρη κι έναστρο νύχτα ακόμα.

«Πού πάμε;» ρώτησε η Ζανζιβάρη.

«Στο λιμάνι.»

Για να σταματήσει τις ερωτήσεις της εξήγησε στα γρήγορα. Έτσι όπως στεκόταν έξω με τον Λανθαρότε και παρακολουθούσαν την έναστρο νύχτα είδαν τη Σελήνη να γίνεται κόκκινη, να χάνεται. Μετά ακούστηκε η φωτιά μέσα απ' το μητάτο κι η Σελήνη άρχισε αργά να ξαναγίνεται κανονική.

Αυτό ήταν το τελευταίο σημάδι. Το Αβγό του Κόσμου κινδύνευε. Η μόνη που μπορούσε να σταματήσει τον Οφίονα ήταν η Ευρυνόμη, με τη βοήθεια της τριπρόσωπης Εκάτης. Η παρθένα Νέα Σελήνη, η οργιαστική κι εγκυμονούσα Πανσέληνος, η φθίνουσα γριά.

«Τι πάει να πει αυτό;» έκανε η Ζανζιβάρη. «Εγώ είμαι η παρθένα. Εσύ τι είσαι; Η τρίτη, η γριά; Ποια λείπει;»

«Αυτή θα πάμε να βρούμε», είπε η Τενερίφη.

«Είναι έγκυος;»

«Δεν νομίζω.»

«Τι είναι;»

«Εταίρα. Μάγισσα. Γυναίκα», τα είπε όλα αυτά χαμογελώντας.

«Πώς τη λένε;» ρώτησε η Ζανζιβάρη.

«Παλιά τη λέγανε Φρύνη. Τώρα τη λένε...»

Η Τενερίφη σταμάτησε για να γλείψει τα χείλη της. Μετά είπε:

«Τη λένε Φουερτεβεντούρα.»

4

Το λιμάνι της Φεάς, επίγειο της Πισατίδος, ήταν φημισμένο σ' όλη τη Μεσόγειο. Διαβόητο μάλλον. Στα καταγώγια και στα χαμαιτυπεία σύχναζαν μαχαροβγάλτες, πειρατές, ληστές ορεισίβιοι και χαρτοπαίχτες Κορίνθιοι – αυτοί υπήρχαν παντού. Σχεδόν κάθε βράδυ κάποιον μαχαίρωναν – πιο συχνά τους Κορίνθιους.

Οι Ηλειακές αρχές δεν παρέμβαιναν. Η οικονομία λειτουργούσε, έστω παράνομα, κι εκείνοι κέρδιζαν πιο πολλά απ' το μισθό τους. Στο λιμάνι πήγαιναν πολλοί άντρες. Αυτοί είχαν λεφτά κι ήθελαν συντροφιά. Ιερόδουλες υπήρχαν πολλές. Ένα απ' τα πιο πλούσια σωματεία ήταν εκείνο των Εταίρων.

Οι Εταίρες της Φεάς ήταν τόσο πολλές που είχαν δική τους συνοικία, στα βόρεια του λιμανιού. Ήταν ο Συνοικισμός της Παρθένου.

~~

Η Ζανζιβάρη δεν μπορούσε να χορτάσει τα μάτια της, τη μύτη της, τ' αυτιά. Όσες γεννιόντουσαν στο Κατσικοχώρι δεν έφευγαν πιο μακριά απ' το Κυπαρίσσι του Κουφού.

Ο πατέρας της, που ήταν και σιδεράς καλός στην τέχνη του, είχε πάει κάποτε να παραδώσει ένα ξίφος σκαλιστό στο κεφαλοχώρι της περιοχής, τη Χελδώνα. Αυτομάτως είχε ανέβει στα μάτια των συγχωριανών του, που κάθε τόσο, χρόνια μετά, του έλεγαν: «Πες ρε Οδυσσέα, για τότε που πήγες στο Χελδόνι.»

Αν ήξεραν τι έβλεπε η Ζήνα, δεν θα την άφηναν σε ησυχία. Η Φεά ήταν η Βαβυλώνα της Ηλείας. Πάγκοι ήταν στημένοι παντού, σαν να 'ταν πανηγύρι. Υπήρχαν υφάσματα μεταξωτά, απ' τις μακρινές χώρες των Σινών. Τα καλύτερα βαμβακερά απ' τη χώρα των μαύρων. Και μπαχαρικά, θυμιάματα, μυρωδιές και γεύσεις άγνωστες, χρυσαφικά και κοσμήματα, παράξενα φυτά και ναρκωτικά, ακόμα και ζώα που δεν έμοιαζαν καθόλου μ' αυτά που ήξερε.

Η Ζανζιβάρη στάθηκε μπροστά στο κλουβί ενός τεράστιου μπλε παπαγάλου. Εκείνη δεν ήξερε ότι ήταν παπαγάλος, νόμιζε πως ήταν πετεινός.

Αλλά το πουλί της μίλησε. Ήταν κάποια άγνωστη γλώσσα, αλλά σίγουρα ήταν γλώσσα ανθρώπινη κι όχι πουλιού. Η Ζανζιβάρη έκλεισε τα μάτια και δανείστηκε το νου του παπαγάλου. Αυτά που είδε δεν της άρεσαν.

Το πουλί ζούσε σ' ένα γιγάντιο δάσος, πολύ μεγαλύτερο από της Αρκαδίας. Το είδε από πάνω, πετώντας μαζί του. Το πουλί μετά βάτεψε μια θηλυκιά που δεν είχε τόσο ωραία χρώματα. Εκείνη έκανε αβγά. Τους νεοσσούς τους τάιζαν καρπούς και μικρά ζώα.

Μετά παγίδευσαν το πουλί μ' ένα δίχτυ. Το είχαν στο σκοτάδι πολύ καιρό, άκουγε τη θάλασσα. Τελικά έφτασαν εκεί, στη Φεά. Και τον είχαν μέσα σ' ένα κλουβί τόσο μικρό που δεν μπορούσε ούτε τα φτερά του ν' ανοίξει.

Η Ζανζιβάρη έγινε ολόκληρη κόκκινη, σαν την κιννίβαρη. Κοίταξε δεξιά αριστερά, να δει αν την έβλεπαν, κι άνοιξε την πόρτα του κλουβιού. Ο παπαγάλος έστριψε το κεφάλι του και την κοίταξε με το δεξί του μάτι. Η Ζήνα είδε τον εαυτό της μέσα απ' τα μάτια του. Ήταν ένα άχρωμο τέρας.

«Βγες!» του είπε το τέρας.

Ο παπαγάλος δεν το σκέφτηκε άλλο. Πιάστηκε με το ράμφος απ' το κάγκελο, έβγαλε έξω το κεφάλι, μετά σκαρφάλωσε στο κλουβί, απέξω. Ο έμπορος μόνο τότε είδε τι είχε συμβεί. Κι έτρεξε να τον πιάσει, αλλά δεν πρόλαβε. Ο παπαγάλος πέταξε αδέξια για λίγο, είχαν ατροφήσει οι φτερούγες του. Έπεσε σ' έναν πάγκο με μπαχαρικά. Καθώς χτυπούσε τα φτερά του για να ξανασηκωθεί σκόρπισε σύννεφα από ρίγανη, κίμινο και σίλφιο, το πιο πολύτιμο και σπάνιο βότανο.

Οι πάντες ξεκίνησαν να φτερνίζονται. Ο έμπορος εξωτικών ζώων βούτηξε για να πιάσει το πουλί κι αναποδογύρισε έναν πάγκο με κρασιά και μπύρες. Καινούριες μυρωδιές ανακατεύτηκαν.

Ο παπαγάλος τελικά κατάφερε κι έφτασε μέχρι την κορυφή ενός ναού. Εκεί ξαπόστασε κι αναρωτήθηκε πού θα 'βρισκε εισιτήριο επιστροφής.

~~~

Η Ζανζιβάρη είχε μείνει μπρος στο κλουβί όλη εκείνη την ώρα. Ο έμπορος γύριζε βρίζοντας και βλαστημώντας κάθε θεό και θεάινα, απ' τη Κυρηναϊκή ως τη Δακία. Θα έπαιρνε το παιδί γι' αποζημίωση. Σίγουρα δεν θα 'πιανε την τιμή του παπαγάλου, αλλά ήταν κάτι κι εκείνη.

Η Τενερίφη που είχε χάσει για λίγο τη μικρή κατάλαβε απ' το σαματά πού θα τη βρει. Πήγε και στάθηκε δίπλα της, ενώ ο έμπορος απειλούσε.

«Δικιά σου είναι αυτή;» της είπε. «Μου έκανε μεγάλη ζημιά. Θα την πάρω για να την πουλήσω και μου χρωστάς κι άλλα...»

Δεν πρόλαβε να πει το ποσό, που σίγουρα ήταν περισσότερα απ' όσα έβγαζε μια μέση μάγισσα το μήνα. Δεν πρόλαβε, γιατί καθώς μιλούσε και βλαστημούσε, η Τενερίφη άνοιξε το σάκο της κι έβγαλε το φρυγικό σκούφο. Τον φόρεσε και τον κοίταξε στα μάτια.

«Δεν σου χρωστάω τίποτα», του είπε.

Σιωπή απλώθηκε στο παζάρι σαν είδαν το καπέλο της. Στα φανερά κανείς δεν συμπαθούσε τις μάγισσες. Στα κρυφά όλοι είχαν ζητήσει κάποια στιγμή βοήθεια μαγική, έναν κατάδεσμο, ερωτικό ή σε στοίχημα αθλητικό.

Υπήρχαν εκεί μαχαιροβγάλτες που είχαν σκοτώσει δέκα ανθρώπους με μιας. Υπήρχαν έμποροι με περισσότερο χρυσάφι απ' τον ναό του Δία. Υπήρχαν καπετάνιοι που είχαν φτάσει ως τις Ηράκλειες Στήλες –και κάποιοι που λέγανε για την Ατλαντίδα, αν πλεύσεις όλο δυτικά.

Όλοι αυτοί πάγωσαν σαν είδαν το φρυγικό σκούφο. Η Ζανζιβάρη παρατήρησε τα μάτια των αντρών τριγύρω τους, πώς κοιτούσαν το μαγικό καπέλο της Τενερίφης. Έμοιαζε με μίσος, αλλά ήταν πρώτα φόβος. Τη φοβόντουσαν, γι' αυτό και τη μισούσαν.

«Εντάξει, δεν μου χρωστάς τίποτα», είπε ο έμπορος και ξεκίνησε να μαζεύει τηνπραμάτεια του για να φύγει.

Ο κόσμος στο παζάρι ξεκίνησε να κινείται πάλι. Η μάγισσα τράβηξε τη μικρή και λίγο παρακάτω έβγαλε το σκούφο.

5

«Τι έγινε;» είπε η Ζανζιβάρη. «Γιατί μας άφησε έτσι;»

Η Τενερίφη κοντοστάθηκε και της είπε αυστηρά:

«Την επόμενη φορά που θα σου ῥθει να ελευθερώσεις ζώα και τέτοια, να ξέρεις, θ' αφήσω να σε πάρουν δούλα.»

«Δεν θα το κάνεις.»

Η μάγισσα τσαντίστηκε που είχε διαβάσει τη σκέψη της. Έφυγε σαν βέλος. Η Ζήνα έτρεξε να την προλάβει.

«Εντάξει, το υπόσχομαι, δεν θα το ξανακάνω. Αλλά ο πετεινός ήταν δυστυχισμένος.»

«Όλοι δυστυχισμένοι είναι, μικρή μου. Ξέρεις κανέναν να ῥναι καλά;»

«Τα ζώα είναι» είπε η Ζήνα που τα είχε νιώσει.

«Και δεν ήταν κόκορας.»

«Το ξέρω. Πετούσε. Ήταν από ένα μεγάλο δάσος.»

«Κι άνηκε σ' εκείνον το βλάκα.»

«Όχι, δεν άνηκε σε κανέναν. Τον έκλεψαν.»

Η Τενερίφη στάθηκε.

«Μπήκες στο μυαλό του;»

«Για λίγο.»

«Μην το ξανακάνεις με ζώα του δρόμου.»

«Γιατί;»

«Γιατί έτσι.»

«Ναι, αλλά γιατί έτσι;»

Η Τενερίφη κατάλαβε ότι δεν θα ξεμπέρδευε.

«Πάμε να σε κεράσω μια μπύρα», της είπε.

Μπήκαν σ' ένα καταγώγιο που λεγόταν «Ο Χαρούμενος Πήγασος».

~~

Οι υπόλοιποι πελάτες δεν ήταν καθόλου χαρούμενοι που έβλεπαν μια γυναίκα κι ένα κορίτσι στο στέκι τους. Τους χαλούσε την ατμόσφαιρα. Αν ήταν ιερόδουλες, εντάξει, αλλά αυτές ήταν κάτι άλλο.

Οι Εταίρες δεν είχαν αρχίσει ακόμα βάρδια. Το σωματείο όριζε ότι θα δουλεύουν όποιες κι όσες ώρες ήθελαν, αλλά απ' το λυκόφως ως το λυκαυγές. Όποια παραβίαζε το ωράριο για να κερδίσει τους πρωινούς τύπους, δεχόταν προειδοποίηση. Αν το ξανάκανε πάθαινε αφροδίσιο. Κι αυτό δεν ήταν τυχαίο, αφού στο Συνοικισμό της Παρθένου υπήρχε μια μάγισσα.

~~~

Οι άντρες τις κοιτούσαν άγρια. Ο καταστηματάρχης σκούπισε τα χέρια του με την ποδιά και τις πλησίασε σκυθρωπός.

«Δεν σερβίρουμε γυναίκες», τους είπε χωρίς εμπάθεια. Απλώς δεν σερβίρανε γυναίκες, όπως και κανένα άλλο μαγαζί. Θα έπρεπε να το ξέρουν αυτό.

«Κουραστικό καταντάει», είπε η Τενερίφη. «Δηλαδή πρέπει πάντα-πάντα να...» Έβγαλε το φρυγικό της σκούφο και τον φόρεσε.

Ο καταστηματάρχης έκανε ένα βήμα πίσω. Οι αγριεμένοι άντρες κοίταξαν αλλού, τους τοίχους, τα χέρια τους, το ποτήρι τους.

«Δυο μπύρες καλά ζυμωμένες», του είπε. «Πρόσεχε! Καλά ζυμωμένες μη μου φέρεις κάνα κυκεώνα.»

Εκείνος έφυγε με την ουρά στα σκέλια.

~~~~

«Κατάλαβες τι γίνεται;» είπε η Τενερίφη.

«Μόλις βλέπουν ότι είσαι μάγισσα σε φοβούνται.»

«Δεν είναι αυτό που φοβούνται.»

Της είπε ότι παλιότερα οι άνθρωποι πίστευαν στη Μεγάλη Θεά, στην Ευρυνόμη, στην Τιαμάτ, ανάλογα την περιοχή είχε άλλο όνομα, αλλά ήταν θείαινα.

Υπήρχαν οι βασίλισσες και οι μνηστήρες τους. Όλα τα έλεγχαν οι γυναίκες. Τα ονόματα, οι περιουσίες, όλα πήγαιναν μητρογραμμικά. Κι είχαν ελεύθερο σεξ. Κι είχαν ειρήνη.

Μετά ήρθαν οι βάρβαροι απ' το βορρά, οι πολεμοχαρείς με τον Θεό τους. Ήταν καλύτεροι στο πόλεμο, ήταν το μόνο που ήξεραν να κάνουν, κατέκτησαν τις χώρες των Θεαινών.

Το πρώτο μέτρο που επέβαλλαν οι βάρβαροι, ακριβώς επειδή φοβούνται τη δύναμη των γυναικών : Οι γυναίκες ανήκουν στον πατέρα, στο σύζυγο, στο αδελφό του συζύγου αν χηρέψουν. Τέρμα το ελεύθερο σεξ. Πρέπει να γεννούν μόνο τα παιδιά του άντρα τους.

Κι όλες οι γυναίκες υποτάχτηκαν δια της βίας και του λιθοβολισμού.

«Όλες;» είπε η Ζανζιβάρη θυμωμένη.

«Ακριβώς, μικρή μου. Όχι όλες. Μόνο μια κατηγορία γυναικών αντιστάθηκε: Οι Ιέρειες της Μεγάλης Θεάς.»

Η Θεά είχε μόνο γυναίκες για ιέρειες. Εκείνες ήξεραν την τέχνη της μαγείας και του έρωτα. Οι μεγάλες γιορτές, της άνοιξης και του χειμώνα, ήταν οργιαστικές γιορτές, όχι νηστείας και κατάνυξης.

Ήταν γιορτές μέθεξης, όπου οι άνθρωποι, άντρες και γυναίκες, μεθούσαν, έπαιρναν ψυχότροπα και συνουσιάζονταν ελεύθερα για πολλές μέρες, χωρίς αναστολές, χωρίς μάσκες.

Αυτά τα όργια δεν μπορούσε να τα αποδεχτεί η νέα εξουσία. Έβαλε για ιερείς άντρες με γυναικεία φορέματα. Οι ιέρειες, όσες γλίτωσαν απ' το διωγμό, σκορπίστηκαν.

«Κάποιες γλίτωσαν λουπόν», είπε η Ζανζιβάρη.

Η Τενερίφη παρήγγειλε άλλες δυο μπύρες από μακριά. Ο καταστηματάρχης βλαστήμησε μέσα απ' τα δόντια, αλλά υπάκουσε.

«Και τι έγιναν;»

«Εταίρες και μάγισσες. Οι μόνες ελεύθερες γυναίκες. Αλλά για να το δεχτούν οι άντρες έγινε μια συμφωνία. Οι εταίρες δεν θα παντρεύονταν, αλλά μπορούσαν να κάνουν παιδιά, δικά τους, νόθα. Οι μάγισσες αναγκάστηκαν να ορκιστούν στην Εκάτη. Ούτε παιδιά. Για να χαθεί η μαγεία.»

Έφτιαξε το καπέλο της κι εξήγησε τη διαφορά ανάμεσα στις δυο κατηγορίες.

Ιερόδουλη μπορούσε να γίνει κάθε ανύπαντρη γυναίκα. Πολλές έγιναν. Είτε για τα λεφτά, είτε γιατί δεν ήθελαν να δίνουν λογαριασμό σε κανέναν άντρα.

Τη μαγεία λίγες μπορούσαν να την εξασκήσουν, είναι έμφυτο ταλέντο, συνήθως και κληρονομικό, μητρογενετικό.

«Πρώτα μας απεχθάνονται, μετά μας φοβούνται. Ξέρεις γιατί μας φοβούνται; Γιατί έχουμε σύνδεση με την Αρμονία του Όλου. Άντε πάμε.»

Η Ζήνα σηκώθηκε τρεκλίζοντας, πρώτη φορά έπινε. Η Τενερίφη, κι ενώ είχαν πει την ίδια ποσότητα, δεν είχε καταλάβει τίποτα. Κράτησε τη μικρή για να σταθεί όρθια.

«Άντε γεια», είπε η Τενερίφη στον ταβερνιάρη και πέταξε δυο νομίσματα στο τραπέζι.

Πήγαν προς την πόρτα κι έβγαλε το καπέλο. Τότε την κοπάνησαν στο κεφάλι.

~~~~~

Ήταν δυο δούλοι, απ' αυτούς που φρόντιζαν για την ασφάλεια των πόλεων. Ο ένας ήταν ψηλός, κοκκινομάλλης, μάλλον Γαλάτης. Ο άλλος έμοιαζε για Λίβουο.

Τους είχε ειδοποιήσει ο καταστηματοάρχης ή μπορεί κάποιος πελάτης. Επιτέθηκαν αιφνιδιαστικά, για να μην προλάβει να τους κάνει μάγια. Την χτύπησαν με μια αλάδωτη βοϊδόπουτσα, όπλο θανατηφόρο μερικές φορές. Η Τενερίφη σωριάστηκε.

Ο Γαλάτης έσπρωξε μακριά τη Ζήνα. Δεν τους ένοιαζε το κορίτσι. Επικίνδυνη ήταν η μάγισσα, έπρεπε να την εξουδετερώσουν.

«Δεν ήταν και τόσο σκληρή», είπε στο συνάδελφο του.

«Αρχίδια μάγισσα», έκανε εκείνος.

Έβγαλαν τα μαχαίρια για να της κόψουν τα μαλλιά. Υπήρχε αυτή η πεποίθηση, ότι η δύναμη τους είναι στο κεφάλι τους, γι' αυτό φορούν και καπέλα. Οπότε παίρνεις το καπέλο, ξυρίζεις τα μαλλιά, πάει η μαγεία.

«Σταματήστε!» τους φώναξε η Ζανζιβάρη.

Την κοίταξαν. Μπόρεσε να καταλάβει τι σκέφτονταν, χωρίς να μπει στο κεφάλι τους. Είδε τα μάτια τους. Θα την έπαιρναν να τη βατέψουν. Αφού θα ξυρίζανε τη μάγισσα. Γελάσανε και γυρίσανε πάλι στην Τενερίφη.

Η Ζανζιβάρη βγήκε έξω. Έπρεπε να κάνει κάτι. Κοίταξε ψηλά. Ο παπαγάλος που είχε ελευθερώσει καθόταν ακόμα στο ναό. Μάζευε δυνάμεις για να πετάξει προς τα πίσω.

Μέχρι εκείνη τη στιγμή η Ζήνα έμπαινε στο μυαλό ζώων, και τα ακολουθούσε σ' αυτό που έκαναν. Κατάλαβε ότι έπρεπε να προσπαθήσει κάτι άλλο. Μπήκε στο μυαλό του παπαγάλου. Τον είδε να γυρνάει απότομα και να την κοιτάει.

Η Ζήνα αισθανόταν μίσος, για εκείνους τους άντρες που ετοιμάζονταν να ταπεινώσουν τη δασκάλα της και να βιάζουν την ίδια μετά. Έστειλε το μίσος της στον παπαγάλο. Δεν χρειαζόταν να του εξηγήσει τίποτα. Είχαν έναν νου.

Ο παπαγάλος έφυγε σαν πράσινη αστραπή απ' το αέτωμα κι έπεσε πάνω στον Λίβυο, που στεκόταν πιο κοντά στην πόρτα. Του τρύπησε το ένα μάτι πριν προλάβει να καταλάβει τι τον χτύπησε. Ο άντρας έφυγε από τοίχο σε τοίχο ουρλιάζοντας από πόνο. Ο Γαλάτης άφησε τη μάγισσα. Έπιασε τον παπαγάλο και του έστριψε το λαιμό με μια κίνηση. Η Ζήνα ένιωσε τον πόνο, ένιωσε τη θλίψη του ζώου, ένιωσε το θάνατο του. Ήταν τόσο τρομακτικό. Αλλά καλύτερα να ζήσεις ένα φρικτό τέλος, όντας για λίγο ελεύθερος, παρά να ζεις μια φρίκη χωρίς τέλος.

Ο Γαλάτης πέταξε το πουλί στην άκρη. Την πλησίασε.

«Είσαι κι εσύ μάγισσα, καριολίτσα;»

Η Ζήνα κατάλαβε ότι ερχόταν και το δικό της τέλος. Ο Γαλάτης θα την σκότωνε, δεν θα τη βάτευε. Ο Λίβυος είχε συνέρθει, βγήκε κρατώντας το ένα του μάτι, το ματωμένο.

«Θα την κομματιάσω την πουτάνα!» φώναξε.

Δύο γεροδεμένοι άντρες, βάρβαροι, πολεμοχαρείς, ενάντια σ' ένα κορίτσι που μόλις πριν μια μέρα είχε γίνει γυναίκα, τι ελπίδες μπορεί να είχε;

Η Ζήνα θυμήθηκε αυτό που της είχε πει η Τενερίφη. Έχουμε σύνδεση με την Αρμονία του Όλου. Και τι άλλο της είχε αναφέρει; Ότι φοβούνται το νου των γυναικών. Η δύναμη της γυναίκας δεν είναι ο πόλεμος, έτσι της είχε πει, είναι η σκέψη.

Μπορεί να έφταιγε η εγρήγορση του κινδύνου, του επικείμενου θανάτου. Η Ζανζιβάρη έκανε δυο βήματα πίσω και σήκωσε τα χέρια της σαν να μπορούσε να τους σταματήσει έτσι. Οι δυο ασφαλίτες γέλασαν. Η Ζανζιβάρη ένωσε πού βρισκόταν. Δεν χρειάστηκε να γυρίσει, το είδε μέσα στο μυαλό της, σαν χάρτη. Ήταν στο κέντρο της Αγοράς. Παντού τριγύρω υπήρχαν ζώα. Τα ένωθε σαν μελωδίες. Και μπορούσε και να τα καταλάβει, να τα ξεχωρίσει.

Ο ανθρώπινος εγκέφαλος ακουγόταν υπερβολικά χαστικός δύσκολος. Οι άλλες μελωδίες, των ζώων, ήταν πιο απλές. Τα θηλαστικά είχαν συναισθήματα κι αναμνήσεις, η μελωδία τους ήταν πολύπλοκη. Τα πουλερικά και τα σπουργίτια, τα περιστέρια, ήταν πιο μινιμαλιστικές μελωδίες, απλές, λίγες νότες. Τα έντομα ακούγονταν να παίζουν μία μόνο νότα τη φορά, και να την αλλάζουν. Άκουσε κι ένα χταπόδι, που κάποιος πουλούσε ζωντανό στο παζάρι. Εκείνο είχε μελωδία τόσο αξιολύπητη που για λίγο η Ζήνα έχασε τον έλεγχο, έμεινε ν' ακούει.

Επέστρεψε. Οι δύο βάρβαροι μόλις είχαν κάνει ένα βήμα. Η Ζήνα είχε ολοκληρώσει τη νοητική ηχογράφιση όλης της Αγοράς, σ' ένα κλάσμα του δευτερολέπτου. Ήξερε τι υπήρχε τριγύρω. Ήξερε και πώς ακουγόταν ο νους τους.

Και το πιο σημαντικό: Ήξερε πώς μπορούσε να συνδυάσει όλες εκείνες τις μελωδίες προς όφελος της. Δεν θα έμπαινε στο μυαλό ενός ζώου, αλλά στο μυαλό κάθε ζώου τριγύρω της.

Ανατρίχιασε πριν το κάνει. Ήταν μια στιγμή που θα άλλαζε τη ζωή της, ένα σημείο καμπής, το ήξερε, δεν χρειαζόταν να είναι μάγισσα για να το καταλάβει.

Δεν χρειαζόταν να μιλήσει, δεν υπάρχει λόγος πιο ισχυρός απ' τη σκέψη. Αλλά καθώς οι δύο βάρβαροι έφτασαν μπροστά της κι ετοιμάστηκαν να την αρπάξουν, της φάνηκε αστείο να πει κάτι.

Και μίλησε και είπε: «Αυτή είναι η αρχή του τέλους της εξουσίας των αντρών.»

Μετά έκανε αυτό που ήταν έτοιμη να κάνει: Συντόνισε τη μελωδία στο νου όλων των ζώων που βρίσκονταν σ' έναν ομόκεντρο κύκλο, μέσα στην Αγορά. Όλων των ζώων εκτός απ' τους ανθρώπους, που ήταν δύσκολοι, και του χταποδιού, που ήταν εξωγήινο.

Τότε έγινε μια μικρή παύση στον πλανήτη. Ήταν κάτι σαν το αντίθετο του σεισμού. Αντί να κουνιέται η γη, πάγωσε. Κι αυτή η στάση ήταν πιο τρομαχτική, γιατί δεν μπορεί να γίνει από μόνη της, πρέπει να παρέμβει μαγική δύναμη

Όλα πάγωσαν για ένα ελάχιστο. Αλλά δεν ήταν ένα κενό που κατάλαβε μόνο η νέα μάγισσα. Όλοι στον κόσμο, ειδικά εκείνοι που ήταν πιο κοντά στο επίκεντρο της Αγοράς, το ένιωσαν, σαν να σταμάτησε για λίγο η καρδιά τους, σαν να σταμάτησε ο χρόνος. Η Τενερίφη σηκώθηκε και κοίταξε τι γινόταν έξω.

Ο Κόσμος σταμάτησε για ένα ελάχιστο τίποτα, κι ύστερα πήρε πάλι ξανά.

Κάθε ζώο που υπήρχε στην Αγορά επικεντρώθηκε στους δύο άντρες. Κι ήταν πολλά. Υπήρχε ένα άλογο και δυο μουλάρια. Μερικά γαϊδούρια. Μερικοί σκύλοι και δώδεκα τουλάχιστον γάτες. Υπήρχαν κατσίκες και δυο τράγοι. Κουνέλια, κότες, περιστέρια, σπουργίτια, ποντίκια. Υπήρχαν μερικές χιλιάδες έντομα. Ήταν και το χταπόδι, αλλά εκείνο αδιαφορούσε για τους ανθρώπους.

Όρμησαν όλα μαζί πάνω στους δύο άντρες. Κι ίσως κάτι τέτοιο ν' ακούγεται αστείο, αλλά τα ζώα δεν χτυπούσαν τους βάρβαρους με τις οπλές τους. Τους έφαγαν. Τους κατασπάραξαν τόσο βίαια που η πλατεία γέμισε αίμα και κραυγές –απ' άκρη σ' άκρη.

Όλοι έτρεξαν να κρυφτούν, όσο τα σαρκοφάγα άλογα κι αρνιά και κουνέλια, έκοβαν κομμάτια κρέας απ' τους άντρες, σαν Μαινάδες που τρέφονται με ωμό κρέας.

Η Τενερίφη πλησίασε την μικρή. Ήταν μόνες τους στην πλατεία. Εκείνες οι δύο και η ορδή από σαρκοφάγα ζώα πάνω απ' τους δύο άντρες.

«Εσύ το έκανες αυτό;» της είπε η Τενερίφη, αν και ήξερε ότι ήταν δική της μαγεία. «Όχι. Αυτοί το έκαναν.»

Η μάγισσα παρατήρησε καλύτερα τη μικρή. Θυμήθηκε τα λόγια του Σκοτεινού: Η κρυφή αρμονία του κόσμου είναι πιο ισχυρή απ' τη φανερή. Αυτή που την είχε οδηγήσει στο Κατσιχωρι και στη Ζήνα, ήταν η Αρμονία, η μόνη που μπορούσε να αντιταχτεί στο Χάος. Αλλά δεν μπορούσε να την κατευθύνει μόνη της, χρειαζόταν τη Μεγάλη Μάγισσα.

«Πάμε στις εταίρες», είπε η Τενερίφη κι έφυγαν απ' την Αγορά.

Τα πουλιά και τα τρωκτικά ήταν αναλάβει να καθαρίσουν τα τελευταία υπολείμματα σάρκας, ενώ ένας κοπρίτης έφυγε κρατώντας στο στόμα ένα μηριαίο

οστό. Μέχρι να επιστρέψουν οι άνθρωποι δεν θα είχε μείνει τίποτα άλλο από κόκκινο χώμα.

6

Δεν έτρεχαν, δεν υπήρχε λόγος να τρέξουν. Κανείς δεν θα τις κυνηγούσε. Όσοι δεν ήξεραν, δεν ήξεραν. Κι όσοι είχαν δει και ήξεραν, αυτοί σίγουρα δεν θα τις πλησίαζαν.

Η Ζανζιβάρη σταμάτησε να σκέφτεται αυτό που είχε γίνει. Δεν μπορούσε να το διαχειριστεί ακόμα. Ήταν κάτι που συνέβη, δεν το διάλεξε ακριβώς. Ήθελε να το κάνει, αλλά δεν κατάλαβε πώς το έκανε. Ήταν μπερδεμένη, ξεκίνησε να σκέφτεται τις Εταίρες.

Δεν είχε δει ποτέ Εταίρα. Στο Κατσικοχώρι υπήρχαν μόνο κορίτσια, παρθένες, σύζυγοι, μητέρες και χήρες. Όλες σε απόλυτη εξάρτηση απ' τους άντρες. Κι όλες τίμιες, γιατί αλλιώς ακολουθούσε λιθοβολισμός στην πλατεία με συνοπτικές διαδικασίες. Όλες τίμιες έπρεπε να φαίνονται, όχι και να είναι. Το τι έκαναν στους στάβλους και στα χωράφια ήταν άλλη υπόθεση. Η μοιχεία κάνει τον κόσμο να γυρίζει.

Εταίρα δεν είχε δει, για τις πόρνες είχε ακούσει πολλά. Ήταν η αγαπημένη βρισιά των αγοριών -και θα μεγάλωναν συνεχίζοντας να τη λένε. Πόρνες ήταν όλες οι γυναίκες, στην ψυχή τους, κι οι άντρες τις κρατούσαν τίμιες. Το χειρότερο ελάττωμα για μια γυναίκα ήταν να 'ναι μοιχαλίδα. Μπορεί να ήταν τεμπέλα, μπεκρού, φόνισσα, παιδοκτόνος, μπορεί να ήταν όλα αυτά μαζί, αρκεί να μην ήταν μοιχαλίδα. Και τη μοιχαλίδα τη λέγανε πόρνη. Γιατί; Για να τη μειώσουν.

Μ' αυτά που άκουγε στο χωριό για τις πόρνες, όχι μόνο απ' τ' αγόρια, αλλά κι απ' τη μάνα της, την τίμια μάνα της, είχε χτίσει μια εικόνα βρομιάρας-γυναίκας στο μυαλό της. Κάτι πολύ υποδεέστερο απ' τις κανονικές γυναίκες, τις τίμιες. Αν ήθελε να είναι ειλικρινής με τον εαυτό της θα χρησιμοποιούσε τα εξής επίθετα για μια πόρνη: Βρομιάρα, σιχαμένη, τεμπέλα, πονηρή, βλάσφημη, άθρη, επικίνδυνη, άρρωστη –με αρρώστιες της Αφροδίτης, μέγαιρα, φίδι. Αν επικεντρωνόταν λιγάκι στις σκέψεις θα θυμόταν ότι όλα αυτά τα είχε ακούσει να τα λένε και τα είχε κρατήσει.

Η Τενερίφη της είχε μιλήσει για τις Εταίρες, αλλά αυτό είχε γίνει πριν είκοσι λεπτά, ενώ άκουγε τις κατηγορίες για δεκατρία χρόνια.

Έτσι όταν μπήκανε στη Συνοικία της Παρθένου παραξενεύτηκε. Ήταν η πιο καλοφτιαγμένη περιοχή της Φεάς. Παντού λουλούδια, τα σπίτια και τα δέντρα ασβεστωμένα, μυρωδιές από νόστιμα φαγητά, παιδιά να παίζουν. Ήταν ευτοπία.

Σ' εκείνη τη Συνοικία είχαν τα σπίτια τους. Δεν έκαναν δουλειά εκεί. Οι Εταίρες δεν παντρεύονταν, απαγορευόταν, αλλά κάποιες αποφάσιζαν ότι ήθελαν να κρατήσουν το παιδί. Εγκυμοσύνες υπήρχαν πολλές, όμως οι γητεύτρες βοηθούσαν στη γρήγορη

απαλλαγή. Οι Εταίρες ήταν ελεύθερες, μόνο εκείνες είχαν δικαίωμα στο σώμα τους –κι ό,τι υπήρχε μέσα του.

Κάποιες, όχι όλες, αποφάσιζαν να το κρατήσουν. Τα παιδιά τα μεγάλωναν όλες μαζί, χωρίς άντρες να εμπλέκονται στη διαδικασία, χωρίς να εμπλέκεται η Πόλη στη διαδικασία. Για τ' αγόρια και τα κορίτσια τους είχαν δικές τους δασκάλες και σχολείο.

Είχαν πολλά χρήματα οι Εταίρες, αφού δεν έμπλεκαν με πορνοβοσκούς. Για εκείνες η λέξη πόρνη σήμαινε κάτι κακό και πάλι: Γυναίκα που κάνει έρωτα για τα χρήματα, αλλά βρίσκεται υπό τον έλεγχο κάποιου άντρα, του Πορνοβοσκού, που της παίρνει το μεγαλύτερο μέρος απ' τα κέρδη.

Οι πόρνες ήταν συνήθως δούλες, στον έλεγχο των αντρών. Αν κάποια ήθελε μπορούσε να μπει στο Σωματείο των Εταίρων. Αλλά οι περισσότερες δεν ήξεραν τι ήταν –κι οι Πορνοβοσκοί φρόντιζαν να μην μάθουν. Οι πόρνες εκδίδονταν σε άλλο μέρος, στο δρόμο, συνήθως έξω απ' το κέντρο και το λιμάνι, όπου είχαν τα μαγαζιά τους οι Εταίρες.

Αν κάποιος Πορνοβοσκός έκανε το λάθος να μπλεχτεί με το Σωματείο Εταίρων, για να εκμεταλλευτεί την οικονομική τους επιτυχία, πάθαινε αφροδίσιο την ίδια μέρα. Αν τολμούσε να χρησιμοποιήσει βία, πέθαινε πριν προλάβει να καταλάβει τι είχε συμβεί.

~~

«Δεν το περίμενα έτσι», είπε η Ζανζιβάρη.
 «Σκουπίδια, αρουραίοι και βρόμα; Αυτό περίμενες;»
 «Ναι, κάτι τέτοιο. Και άντρες με μαχαίρια.»
 «Ακριβώς επειδή λείπουν αυτοί δεν είναι έτσι.»

Σταθήκανε μπρος σε μια γυναίκα που θήλαζε το μωρό της στη μέση του δρόμου, χωρίς να κρύβεται, χωρίς να ντρέπεται. Η Τενερίφη ρώτησε πώς πάνε στο Ιερό. Η γυναίκα της έδειξε.

Προχώρησαν, αλλά η Ζανζιβάρη όλο κοιτούσε πίσω.

«Ναι, Εταίρα είναι», είπε η Τενερίφη.
 «Στο χωριό δεν το κάνανε αυτό. Θέλω να πω... Έτσι, στο δρόμο.»
 «Πουθενά αλλού δεν το κάνουν αυτό.»

Δεν της είπε περισσότερα. Ήθελε να την αφήσει να καταλάβει από μόνη της.

«Αυτή που πάμε, είναι Ιέρεια;» είπε η Ζήνα λίγο μετά.
 «Μάγισσα.»
 «Αφού πάμε σε Ιερό.»

«Έτσι το λέμε. Δεν είναι.»

«Αυτή το οργάνωσε;» είπε η Ζήνα κι έδειξε τριγύρω την ευτοπία της Συνοικίας.

«Υπάρχουν μάγισσες με μια δύναμη πολύ μεγάλη, και άλλες δυνάμεις πιο μικρές», είπε η Τενερίφη. «Κατάδεσμοι. Κατάρες. Η Ιέρεια είναι πολύ καλή στις κατάρες. Να εύχεσαι να μην σε καταραστεί.»

«Τι άλλο;»

«Προβλέπει. Όχι πολύ μπροστά.»

«Άλλο;»

«Θες κι άλλο; Μπαίνει σε ζώα.»

«Σαν κι εμένα;»

Η Τενερίφη θυμήθηκε τη σκηνή που είχε δει πριν λίγο, στην Αγορά.

«Όχι τόσο καλά», της είπε.

«Άλλο;»

«Το 'πιασες», έκανε η Τενερίφη. «Κατάλαβες ότι κάτι σου κρύβω. Θα δεις. Το μεγαλύτερο ταλέντο της είναι άλλο.»

~ ~ ~

Έφτασαν έξω απ' το Ιερό, που δεν ήταν ναός, αλλά είχε περισσότερο μάρμαρο από κάθε ναό εκεί γύρω. Γυναίκες πολλές περίμεναν στα σκαλιά. Τις προσπέρασαν κι ανέβηκαν στην είσοδο.

«Θέλουμε να δούμε την Ιέρεια», είπε η Τενερίφη στη φύλακα, που σίγουρα μπορούσε να εξουδετερώσει πολλούς άντρες, χωρίς να χρησιμοποιήσει υπέρμετρη βία. Ήταν σαν γιγάντισσα.

«Όλες αυτό θέλουν», του είπε και τους έδειξε το πλήθος από κάτω. «Πάρτε αριθμό.»

Έτεινε μια αγγινάρα. Η Τενερίφη έκοψε ένα πέταλο. Αυτά αρχίζουν να μαυρίζουν σαν τα κόψεις. Πρώτη έμπαινε εκείνη με το πιο μαύρο πέταλο αγκινάρας.

«Καλά, θα περιμένουμε τη σειρά μας», είπε η Τενερίφη και γύρισε την πλάτη στη γιγάντισσα. Χαμογέλασε στη Ζήνα. Ετοίμαζε κάτι πονηρό. Άγγιξε το πέταλο με τον αντίχειρα κι εκείνο αμέσως μαύρισε, σαν να περίμεναν δέκα ώρες.

«Θα το χάψει;» ψιθύρισε η Ζανζιβάρη.

«Με την κατάλληλη συνοδεία.»

Η Τενερίφη φόρεσε ξανά τον φρυγικό της σκούφο. Η Ζήνα παρατήρησε ότι οι γυναίκες τριγύρω δεν την κοίταξαν με φόβο και μίσος, όπως έκαναν στα άλλα μέρη, αλλά με θαυμασμό και χαρά. Μια ακόμη μάγισσα ήταν καλό νέο για το Σωματείο.

«Περάστε», είπε χαμογελώντας η γιγάντισσα, χωρίς καν να κοιτάξει το πέταλο.

~~~~~

Σαν έκλεισε η τρίμετρη πόρτα επικράτησε ησυχία σχεδόν τρομαχτική, ειδικά μετά την οχλοβοή του έξω κόσμου. Ο χώρος ήταν γεμάτος πολύχρωμα αγάλματα. Όχι τα συνηθισμένα, αυτά που είχαν οι ναοί των αντρών. Ήταν συμπλέγματα αγαλμάτων, σε σεξουαλικές στάσεις, σε διάφορες σεξουαλικές στάσεις.

Καθώς περπατούσαν στο διάδρομο και τα κοιτούσε, η Ζανζιβάρη κατάλαβε ότι υπήρχαν πολλά περισσότερα στο σεξ, πέρα απ' το βάτεμα. Κάποιες απ' τις στάσεις δεν μπορούσε ούτε να τις καταλάβει. Σε τι εξυπηρετούσαν;

«Ηδονή», είπε η Τενερίφη, αλλά το είπε τόσο στεγνά που μόνο ηδονή δεν ήταν.

Ακούγονταν αυλήτριες να παίζουν, κιθάρες και κρουστά, φωνές που έλεγαν τραγούδια της Σαπφούς. Μύριζε ιάσμυρος και μόσχος.

Δεν χρειαζόταν να τις καθοδηγήσουν. Απλώς προχώρησαν προς τη μουσική και την ευωδία, σε μια δίφυλλη ξύλινη πόρτα, που άνοιξε χωρίς να τη χτυπήσουν.

~~~~~

Το κεντρικό δωμάτιο ήταν λαμπερό, όλο ναξιακό μάρμαρο. Εκεί, στη μέση της αίθουσας καθόταν η πιο όμορφη γυναίκα που είχε δει η Ζανζιβάρη. Το πιο όμορφο πλάσμα που είχε δει. Πιο όμορφη κι απ' το ουράνιο τόξο, την πανσέληνο, τη θάλασσα.

«Αποκλείεται», είπε η πιο όμορφη γυναίκα, πριν καν της μιλήσουν. Και σηκώθηκε.

Είχε ομορφιά και χάρη, είχε και δύναμη. Δεν ήταν λεπτεπίλεπτη, ήταν δυνατή. Σαν να είχες διασταυρώσει έναν κύκνο μ' ένα λιοντάρι.

Το κυκνολιόνταρο γύρισε και κοίταξε την Ζανζιβάρη.

«Εσύ είσαι;» της είπε.

Η φωνή της ήταν σαν ν' άκουγες την καλύτερη αυλήτριδα. Μόνο αυτή θα μπορούσε να κάνει τους τροχούς του Κόσμου να τρίζουν.

«Σταμάτησες τον τροχό να γυρνάει. Ξέρεις πόσες το έχουν κάνει αυτό;»

«Δεν ξέρω», είπε η Ζανζιβάρη.

«Ούτε εγώ», έκανε η Φουερτεβεντούρα και γέλασε.

Το γέλιο της χάιδεψε τη Ζήνα. Τα σπαθάτα φρύδια, το τόξο του βλεφάρου, οι βόστρυχοι που έπεφταν στο πλάι, η δυνατή μύτη, ήταν σαν άγαλμα. Η Ζανζιβάρη ξεροκατάπιε.

Τότε ξεκίνησε να μιλάει η Τενερίφη.

«Φουέρτε, πρέπει να --»

«Δεν πρέπει τίποτα απολύτως. Τα πρέπει μου τα έκαψα, τις στάχτες τους τις σκόρπισα.»

«Λαϊκό τραγούδι είν' αυτό;» είπε η Τενερίφη.

«Πάντα σαρκαστική.»

Η Φουερτεβεντούρα τους γύρισε την πλάτη. Περπάτησε σαν ελάφι στο διπλανό δωμάτιο. Οι επισκέπτριες την ακολούθησαν. Εκεί υπήρχε μια τεράστια μαρμάρινη μπανιέρα.

«Γί' αυτό στο είπα εξαρχής», έκανε η Φουέρτε. «Αποκλείεται! Δεν γίνεται ν' αφήσω τη συνοικία. Θα διαλυθούν χωρίς εμένα.»

«Ουδείς αναντικατάστατος», είπε η Τενερίφη.

«Ωραία. Σωστή. Οπότε βρες κάποια να μ' αντικαταστήσει.»

Φουερτεβεντούρα – Τενερίφη: 1-0

Η Τενερίφη αγρίεψε.

«Αν δεν βοηθήσεις τότε δεν θα υπάρχει συνοικία. Είδα το όνειρο με το αβγό. Η Ευρυνόμη κινδυνεύει. Ήρθε η στιγμή.»

Η Φουέρτε κοντοστάθηκε. Αναστέναξε.

«Θα είναι δεκάξι χρονών τώρα», είπε και με τα μακριά της δάκτυλα άγγιξε, μόλις που άγγιξε την πόρπη του φορέματος της, κι εκείνο γλίστρησε στο πάτωμα κάνοντας τον ήχο του μεταξιού, αποκαλύπτοντας το γυμνό σώμα μιας Ιέρειας και Μάγισσας.

Η Φουερτεβεντούρα δεν ήταν έφηβη. Το σώμα της ήταν γυναικείο κι ολόγιομο, ήταν σαν την πανσέληνο τον Αύγουστο, όλο καμπύλες, μπορούσες να περάσεις ολόκληρο το βράδυ να την κοιτάς, μόνο να την κοιτάς, να της τραγουδάς με τη λύρα σου, να την προσκυνάς, ν' αλυχτάς στα πόδια της.

Έτσι όπως την είδε να μπαίνει στο νερό η Ζανζιβάρη ένωσε για πρώτη φορά πόθο. Ένωσε τα γόνατα της να λυγίζουν και πήγε να λιποθυμήσει. Η Τενερίφη την άρπαξε και τις έριξε δυο δυνατές σφαλιάρες.

«Αυτό είναι το μεγαλύτερο ταλέντο της», είπε η μάγισσα.

Η Φουέρτε κολυμπούσε.

Η Ζανζιβάρη ήξερε, το είχε νιώσει απ' το κεφάλι ως την κοιλιά – και λίγο παρακάτω. Ειδικά εκεί κάτω το είχε νιώσει τόσο έντονα.

Η Φουερτεβεντούρα γύρισε να την κοιτάξει. Το νερό έφτανε ως το πλούσιο στήθος της.

Αλλά ήταν τα μαλλιά της που μάγεψαν τη Ζανζιβάρη πιο πολύ. Άσπρα μαλλιά, πάλλευκα και μακριά, σαν μια χιονοστιβάδα που πέφτει στη θάλασσα.

Άσπρα μαλλιά.